

Història Contemporània de Catalunya

Codi: 100027

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502758 Humanitats	OB	3	2

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Jordi Pomés Vives

Correu electrònic: Jordi.Pomes@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Cap

Objectius

"Història de Catalunya contemporània" és una assignatura de 6 crèdits que insereix dins de la matèria d'Història juntament amb "Prehistòria i història antiga", "Història medieval", també de segon curs i "Història de Catalunya moderna" de tercer curs. Forma part dels 60 crèdits nuclears programats pel tercer curs dels estudiants d'Humanitats, junt amb altres assignatures de les matèries de Filologia clàssica, Filosofia, Llengua, Art, Literatura universal, Literatura catalana i espanyola, Geografia, Món actual, Gestió Cultural i Comunicació. L'assignatura és un estudi dels principals processos socials i fets culturals de la Catalunya contemporània.

Competències

- Analitzar críticament la cultura contemporània.
- Analitzar críticament la cultura de l'actualitat i les circumstàncies històriques en què s'inscriu.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els processos històrics en què s'inscriu la cultura contemporània.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica
2. Analitzar els processos històrics que condueixen als conflictes bèl·lics
3. Avaluar críticament els diferents enfocaments actuals de l'estudi de la història de Catalunya

4. Avaluar críticament els models que expliquen les etapes històriques.
5. Escriure en un text acadèmic utilitzant el vocabulari propi de la disciplina
6. Explicar els processos històrics més rellevants de l'Època Moderna.
7. Identificar els conceptes clau que permetin explicar l'Època Moderna.
8. Identificar els conceptes històrics clau de les societats espanyola i catalana actuals.
9. Identificar les estructures socials, econòmiques i polítiques del món contemporani.
10. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
11. Identificar les tensions socials i econòmiques que marquen el pas de l'Edat Mitjana a l'Època Moderna.
12. Interpretar la informació normativa localitzada als webs d'institucions normatives a Internet.
13. Llegir i interpretar textos historiogràfics o documents originals i transcriure, resumir i catalogar informació generada a l'Edat Mitjana.
14. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
15. Organitzar i sintetitzar les diverses explicacions existents sobre les causes del canvi social en les diferents etapes històriques de la societat catalana
16. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions dels altres participants.
17. Reconèixer les bases de dades bibliogràfiques més idònies per obtenir les fonts sobre un tema determinat.
18. Treballar en equip respectant les diverses opinions.
19. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.
20. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.
21. Utilitzar les fonts de recerca pròpies de l'estudi de la història de Catalunya.

Continguts

Mòdul I. La Restauració i l'eclosió d'una nova societat (1876-1931).

Cultures polítiques i situació demogràfica i econòmica de la Catalunya contemp.

Francisco Giner de los Ríos i el sistema polític espanyol al 1900

Joan Maragall i la força del primer catalanisme polític

Francesc Layret i el republicanisme popular

Enric Prat de la Riba i la Mancomunitat de Catalunya

Salvador Seguí i la força de l'anarcosindicalisme català

Francesca Bonnameson, Carme Karr i el feminisme a Catalunya

Francesc Cambó i la contribució catalana a la regeneració d'Espanya

Mòdul II. Els convulsos anys vint i trenta.

Marcel·lí Domingo i la Dictadura de Primo de Rivera

Francesc Macià i la II^a República (Adveniment i estatut)

Bosch Gimpera i el seu projecte educatiu: una Universitat de la concòrdia

Lluís Companys. La qüestió rabassaire i els fets d'octubre de 1934

Joan Peiró i l'esquerra obrera dels anys 30.

Vidal i Barraquer. Les relacions entre Església i Estat

Frederica Montseny i l'enfrontament de les dues Espanyes a la guerra.

Mòdul III Catalunya sota el franquisme

El primer franquisme (1939-1945). Dionisio Ridruejo

Els anys de l'aïllament (1945-1951). Gaziel

Els anys 50 i la primera obertura del franquisme. Vicens Vives

Els anys 60. Creixement econòmic, immigració i la resistència cultural davant el franquisme. Paco Candel

La fi de la dictadura. Joan Reventós

Mòdul IV El model de transició a la democràcia (1939-1980).

La transició cordial cap a la democràcia (1975-1978). Adolfo Suárez

La Catalunya autònoma i la consolidació de la democràcia. Josep Tarradellas

L'impuls reformista del PSOE, 1982-1992. Ernest Lluch

L'hegemonia pujolista a Catalunya (1980-2003). Miquel Roca Junyent

Metodologia

(metodologia docent)

Assistència a classes teòriques dirigides pel professor.

Assistència a sessions de seminaris i pràctiques dirigides pel professor.

Lectura comprensiva de textos.

Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics.

Estudi personal.

Es recomana la lectura atenta de les pautes contingudes a la pàgina web

http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/#, que ha estat elaborada pel conjunt de les universitats de parla catalana. Aquí hi trobareu des de com preparar els exàmens, a com preparar una ressenya o redactar un article.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques dirigides pel/per la professor/a	37,5	1,5	1, 8, 9, 10, 15, 17
Sessions de seminaris i pràctiques dirigides per/per la professor/a	15	0,6	1, 18
Tipus: Supervisades			
Exercicis pautats d'aprenentatge	3	0,12	1, 10, 18
Tutories	12	0,48	12, 14, 17

Tipus: Autònomes			
Estudi personal	45	1,8	
Lectura de textos. Redacció de treballs. Preparació de comentaris orals i seminaris. Recerca d'informació bibliogràfica	30	1,2	12, 14, 17

Avaluació

Proves teòriques:

- Dos exàmens parcials: 25% cada un dels dos exàmens parcials=50%

(El primer parcial es farà a mig quadrimestre i el segon al final del quadrimestre)

Proves pràctiques:

- Exercicis a classe sobre un manual proposat pel professor (10%).

Treballs:

- Treball 1: (25%) sobre un personatge històric que el professor assignarà a cada estudiant a l'inici de curs.
- Treball 2 (15%) sobre un personatge més desconegut

La nota final de l'assignatura s'aconsegueix fent la mitjana de les notes segons els percentatges acabats d'especificar. Per poder aprovar l'assignatura cal haver fet els dos exàmens i els dos treballs.

L'estudiant que no arribi a 5 punts tindrà dret anar a l'examen de recuperació sempre que compleixi aquests requisits:

- tingui fets els treballs (si no s'han entregat els treballs no es podrà anar a la recuperació)
- tingui una nota mínima global no inferior a 3
- tingui una nota mitjana dels dos parcials no inferior a 3,5

L'estudiant podrà revisar amb el professor els continguts i les notes de totes les proves.

Les proves pràctiques i els treballs no es podran recuperar i, en cas que l'estudiant hagi d'anar a la recuperació d'algun o dels dos parcials, les proves pràctiques i els treballs continuaran fent nota mitjana amb la nota de la recuperació.

En qualsevol cas, l'estudiant que hagi d'anar a la recuperació no podrà aspirar a treure més d'un 5 de nota final de l'assignatura.

Altres consideracions: Els treballs s'hauran d'entregar en les dates fixades pel professor. Per cada classe de retard en la presentació dels treballs s'abaixarà dos punts la nota del treball. Per cada falta d'ortografia que aparegui al treball s'abaixarà un 0,2 punts la nota del treball.

Els estudiants que, per motius de força major i ho puguin demostrar de forma degudament acreditada, i no puguin garantir la seva assistència a les sessions presencials, seguiran una avaluació paral·lela que incorporarà, a banda dels components de l'avaluació més amunt indicats, un treball suplementari.

L'estudiant rebrà la qualificació de No avaluable sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés

disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Proves teòriques	50	3	0,12	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 19
exercicis a classe	10	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21
treball 1	25	2	0,08	12, 14, 17
treball 2	15	1,5	0,06	5, 19, 20, 21

Bibliografia

AA.DD. (1999), Història. Política, Societat i Cultura dels Països Catalans, 12 volums, Barcelona: Fundació Enciclopèdia Catalana.

ARMENGOL, Josep; RUBÍ, Gemma, Vots, electors i corrupció. Una reflexió sobre l'apatia política a Catalunya, 1869-1923, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2012.

BALCELLS, Albert (dir), Història de Catalunya, Barcelona, L'Esfera dels Llibres, 2004.

FERRER, LI.; RODÓ, J.; RUBÍ, G.; TORRAS, M., Història de l'autogovern de Catalunya, Barcelona, Generalitat de Catalunya, 2006. Edició en castellà del 2007.

FONTANA, Josep, La fi de l'Antic Règim i la industrialització (1787-1868), Barcelona, Edicions 62, 1998.

GABRIEL, Pere (dir), Història de la Cultura Catalana, 10 vols., Eds. 62, Barcelona

1998-1999.

GONZÀLEZ I VILALTA, A., LÓPEZ, M., UCELAY-DA CAL, E., 6 d'octubre. El fracàs de la revolució catalanista de 1934, Barcelona, Base, 2014.

GONZÀLEZ I VILALTA, A., FORTI, S., UCELAY-DA CAL, E., El proceso separatista en Cataluña. Análisis de un pasado reciente (2006-2017), Granada, Comares, 2017.

GONZÀLEZ I VILALTA, UCELAY-DA CAL, E., GARCIA-PLANAS, P. "Tumulto". Meditacions sobre l'octubre català (2017), Maçanet de la Selva, Grega, 2017.

HURTADO, Víctor, MESTRE, Jesús i MISERACHS, Toni, Atles d'Història de Catalunya, Barcelona, Edicions 62, 1995.

MESTRE, Jesús (dir.), Diccionari d'Història de Catalunya, Edicions 62, Barcelona 1992.

RIQUER, Borja de, i CULLA, Joan B., El franquisme i la transició democràtica (1939-1988), Barcelona, Edicions 62, 2000.

RISQUES, Manuel (dir.), DUARTE, Àngel, RIQUER, Borja de, ROIG ROSICH, Josep Maria, Història de la Catalunya contemporània. De la guerra del Francès al nou Estatut, Barcelona, Mina Editorial, 2006.

RIQUER, Borja de (dir.), Història Mundial de Catalunya, Barcelona, Edicions 62, 2018.

SOBREQUÉS I CALLICÓ, Jaume (director), Història contemporània de Catalunya, vols. I i II, Barcelona, Columna, 1997-1998.

TERMES, Josep, De la Revolució de Setembre a la fi de la guerra civil (1868-1939)

UCELAY-DA CAL, E., GONZÀLEZ I VILALTA, A., NÚÑEZ SEIXAS, X. M., El Catalanisme davant del Feixisme (1919-2018), Maçanet de la Selva, Gregal, 2018.